

eIDAS

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 910/2014,

23. juuli 2014,

e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul
ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/93/EÜ

Lühike ülevaade

Mait Heidelberg

mait@mkm.ee

Reguleerimise

- a) sätestatakse tingimused, mille alusel peavad liikmesriigid tunnustama füüsiliste ja juriidiliste isikute e-identimise vahendeid, mis kuuluvad teise liikmesriigi teavitatud e-identimise süsteemi,
- b) sätestatakse usaldusteenuste, eelkõige e-tehingute eeskirjad, ning
- c) luuakse õigusraamistik **e-allkirja**, e-templi, e-ajatempli, e-dokumentide, registreeritud e-andmevahetusteenuste ja veebisaitide autentimise sertifitseerimisteenuste jaoks.

Kohaldamisala

...

Määrust ei kohaldata selliste usaldusteenuste osutamise suhtes, mida kasutatakse eranditult suletud süsteemides, mis tulenevad siseriiklikust õigusest või määratletud osalejate kogumi vahelistest kokkulepetest.

...

Mõisted

- ...

- ...

- ...

- ...

- ...

- ...

- ...

E-IDENTIMINE

Kui ühes liikmesriigis nõutakse vastavalt siseriiklikule õigusele või haldustavale avaliku sektori asutuse osutatavale internetipõhisele teenusele juurdepääsuks e-identimist e-identimise vahendi abil ja e-autentimist, tunnustatakse selles liikmesriigis teises liikmesriigis väljastatud e-identimise vahendit kõnealuse internetipõhise teenuse piiriüleseks autentimiseks, kui...

- a) e-identimise vahend on väljastatud e-identimise süsteemi kohaselt, mis on kantud komisjoni poolt vastavalt artiklile 9 avaldatud nimekirja;
- b) e-identimise vahendi usaldusväarsuse tase vastab usaldusväarsuse tasemele, mida avaliku sektori asutus nõuab kõnealusele internetipõhisele teenusele juurdepääsuks esimesena nimetatud liikmesriigis, või on sellest usaldusväarsuse tasemest kõrgem, eeldusel et selle e-identimise vahendi usaldusväarsuse tase on märkimisväärne või kõrge;

Autentimine

Teavitav liikmesriik tagab internetipõhise autentimise võimaluse nii, et teise liikmesriigi territooriumil asuv tuginev isik saab kinnitada elektrooniliselt saadud isikutuvastusandmeid.

Piiriülene autentimine on tasuta, kui autenditakse avaliku sektori asutuse internetipõhist teenust.

E-identimise süsteemide usaldusväarsuse tasemed

- a) madal usaldusväarsuse tase osutab e-identimise süsteemi kuuluvale e-identimise vahendile, mis on isiku väidetava või tema poolt kinnitatud isikusamasuse tuvastamiseks **piiratud määral usaldusväärne** ning mille kirjeldamisel osutatakse sellega seotud tehnilistele kirjeldustele, standarditele ja menetlustele, sealhulgas tehnilisele kontrollile, mille eesmärk on **vähendada** isikuandmete väärkasutamise või muutmise ohtu;
- b) märkimisväärne usaldusväarsuse tase osutab e-identimise süsteemi kuuluvale e-identimise vahendile, mis on isiku väidetava või tema poolt kinnitatud isikusamasuse tuvastamiseks **olulisel määral usaldusväärne** ning mille kirjeldamisel osutatakse sellega seotud tehnilistele kirjeldustele, standarditele ja menetlustele, sealhulgas tehnilisele kontrollile, mille eesmärk on **vähendada märkimisväärselt** isikuandmete väärkasutamise või muutmise ohtu;
- c) kõrge usaldusväarsuse tase osutab e-identimise süsteemi kuuluvale e-identimise vahendile, mis on isiku väidetava või tema poolt kinnitatud isikusamasuse tuvastamiseks **kõrgema usaldusväarsuse tasemega** kui märkimisväärse usaldusväarsuse tasemega e-identimise vahend ning mille kirjeldamisel osutatakse sellega seotud tehnilistele kirjeldustele, standarditele ja menetlustele, sealhulgas tehnilisele kontrollile, mille eesmärk on **hoida ära** isikuandmete väärkasutamist või muutmist.

Võttes arvesse asjakohaseid rahvusvahelisi standardeid kehtestab komisjon hiljemalt 18. septembriks 2015 rakendusaktidega minimaalsed tehnilised kirjeldused, standardid ja menetlused, mille suhtes määratakse e-identimise vahendite jaoks kindlaks madal, märkimisväärne või kõrge usaldusväärsuse tase. Aluseks võetavad elemendid:

- a) e-identimise vahendi väljastamist taotleva füüsilise või juriidilise isiku isikusamasuse tõendamise ja kontrollimise menetlus;
- b) taotletava e-identimise vahendi väljastamise menetlus;
- c) autentimise mehhanism, kus füüsiline või juriidiline isik kasutab e-identimise vahendit selleks, et kinnitada oma isikusamasust tuginevale isikule;
- d) e-identimise vahendit väljastav üksus;
- e) muu asutus, kes osaleb e-identimise vahendi väljastamise taotlemises, ning
- f) väljastatud e-identimise vahendite tehnilised kirjeldused ja turvaspetsifikaadid.

eID piiriülene koosvõime

Teavitatud riiklikud e-identimise süsteemid peavad olema koosvõimelised, selleks luuakse koosvõime raamistik, mis koosneb:

- a) viide usaldusväärse tasemetega seotud tehnilistele miinimumnõuetele;
- b) teavitatud e-identimise süsteemide siseriiklike usaldusväärse tasemete seostamine artikli 8 kohaste usaldusväärse tasemetega;
- c) viide ette nähtud tehnilise koosvõime miinimumnõuetele;
- d) viide e-identimise süsteemidest kättesaadavatele minimaalsele hulgale isikutuvastamisandmetele, mis tähistavad ainuüksi üht füüsilist või juriidilist isikut;
- e) menetluseeskirjad;
- f) vaidluste lahendamise kord ning
- g) ühised toimimise turvalisuse standardid.

USALDUSTEENUSED

- e-alkiri
- e-tempel
- e-ajatempel
- registreeritud e-andmevahetusteenused
- veebisaitide autentimine

USALDUSTEENUSED

- Vastutus
- Rahvusvaheline...
- Karistused
- Järelevalve
- Turvanõuded

Kvalifitseeritud usaldusteenus

- Järelevalve
- Kvalifitseeritud usaldusteenuse osutamise alustamine
- Usaldusnimekirjad
- Usaldusmärk
- Nõuded kvalifitseeritud usaldusteenuse osutajatele

E-allkirjad

Kvalifitseeritud e-allkirjal on käsitsi kirjutatud allkirjaga samaväärne õiguslik toime.

Ühes liikmesriigis väljastatud kvalifitseeritud sertifikaadil põhinevat kvalifitseeritud e-allkirja tunnustatakse kvalifitseeritud e-allkirjana ka kõikides teistes liikmesriikides.

Täiustatud e-allkiri vastab järgmistele nõuetele:
... selle abil on võimalik allkirja andjat tuvastada...

E-allkirjad avalikus teenistuses

1. Kui liikmesriik nõuab avaliku sektori asutuse poolt või tema nimel osutatava internetipõhise teenuse kasutamiseks täiustatud e-allkirja, tunnustab see liikmesriik täiustatud e-allkirju, e-allkirja kvalifitseeritud sertifikaadil põhinevaid täiustatud e-allkirju ja kvalifitseeritud e-allkirju, mis on antud vähemalt lõikes 5 osutatud formaadis või rakendusaktides määratletud meetodeid kasutades.
2. Kui liikmesriik nõuab avaliku sektori asutuse poolt või tema nimel osutatava internetipõhise teenuse kasutamiseks kvalifitseeritud sertifikaadil põhinevat täiustatud e-allkirja, tunnustab see liikmesriik kvalifitseeritud sertifikaadil põhinevaid täiustatud e-allkirju ja kvalifitseeritud e-allkirju, mis on antud vähemalt lõikes 5 osutatud formaadis või rakendusaktides määratletud meetodeid kasutades.
3. Liikmesriigid ei nõua avaliku sektori asutuse poolt osutatava internetipõhise teenuse piiriüleseks kasutamiseks e- allkirja, mille tagatistase on kõrgem kui kvalifitseeritud e-allkirjal.

- Kvalifitseeritud sertifikaadid
- Nõuded kvalifitseeritud e-allkirja andmise vahenditele
- Kvalifitseeritud e-allkirja andmise vahendite sertifitseerimine
- Nõuded kvalifitseeritud e-allkirjade valideerimisele
- Kvalifitseeritud valideerimisteenus
- Kvalifitseeritud säilitamisteenus

eIDAS jõustus 17.09.2014

Rakendub:

eID vabatahtlik tunnustamine 18.09.2015

eID kohustuslik tunnustamine 18.09.2018

Usaldusteenuste osa 1.07.2016